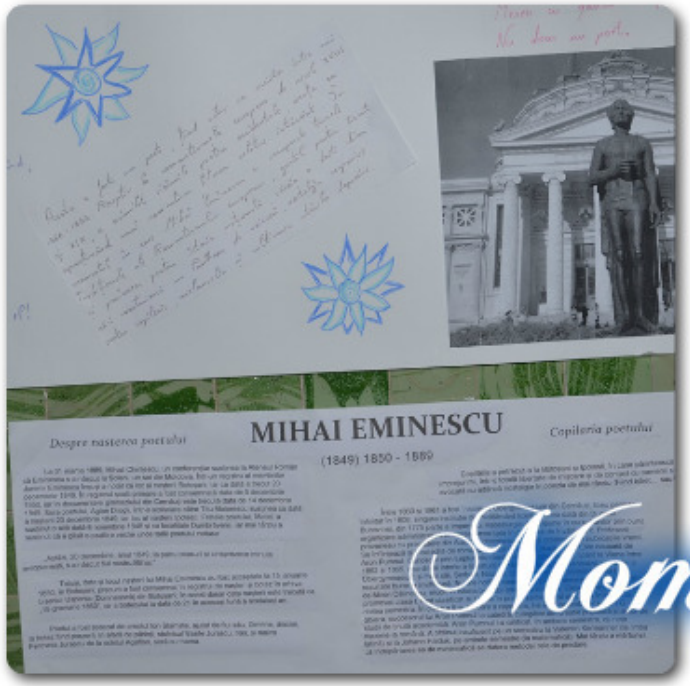

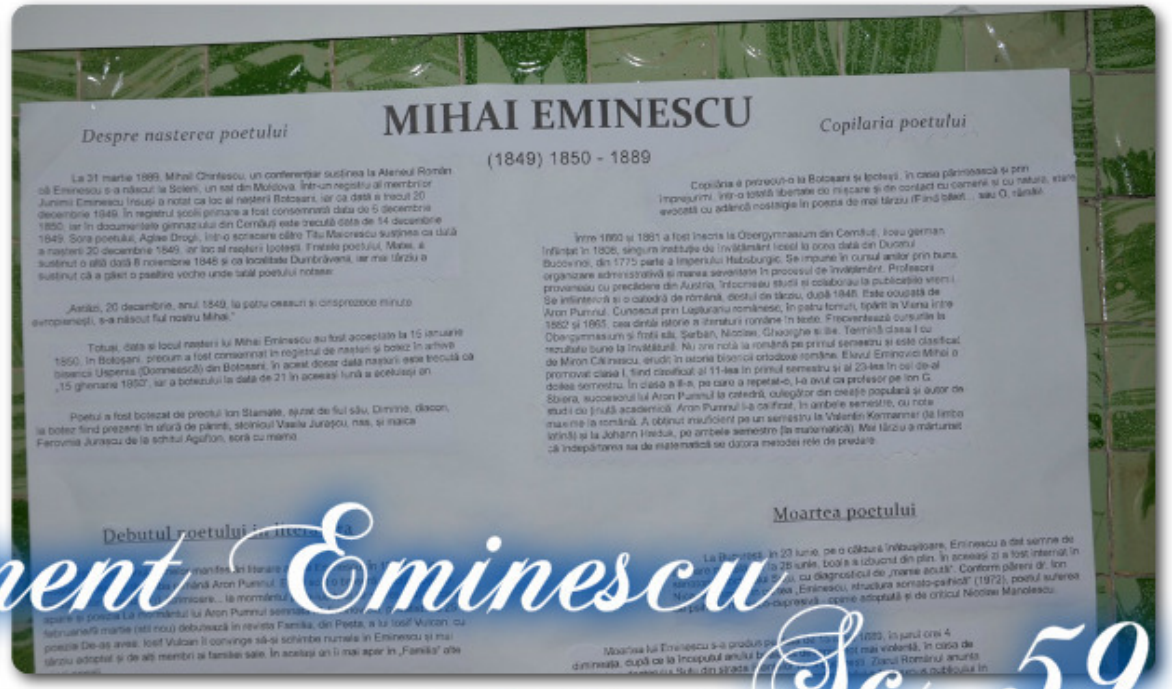

Moment Eminescu Sc. 59

15.01.2018

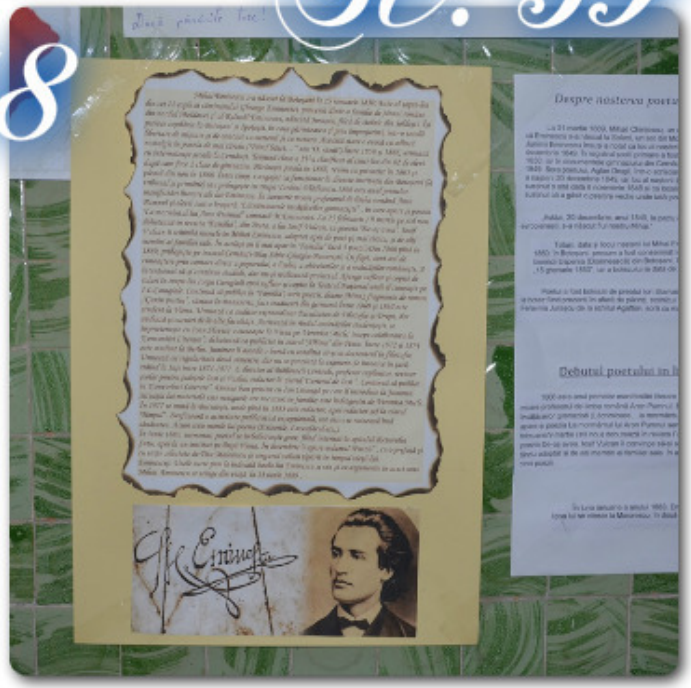

15 Ianuarie - Ziua Culturii Naționale
Mihai Eminescu
Eminescu
vesnic, nemuritor,
trăind, iubind, creând,
Unifică acest neam de pretutindeni,
poezie.
MIH
Ce te legănă

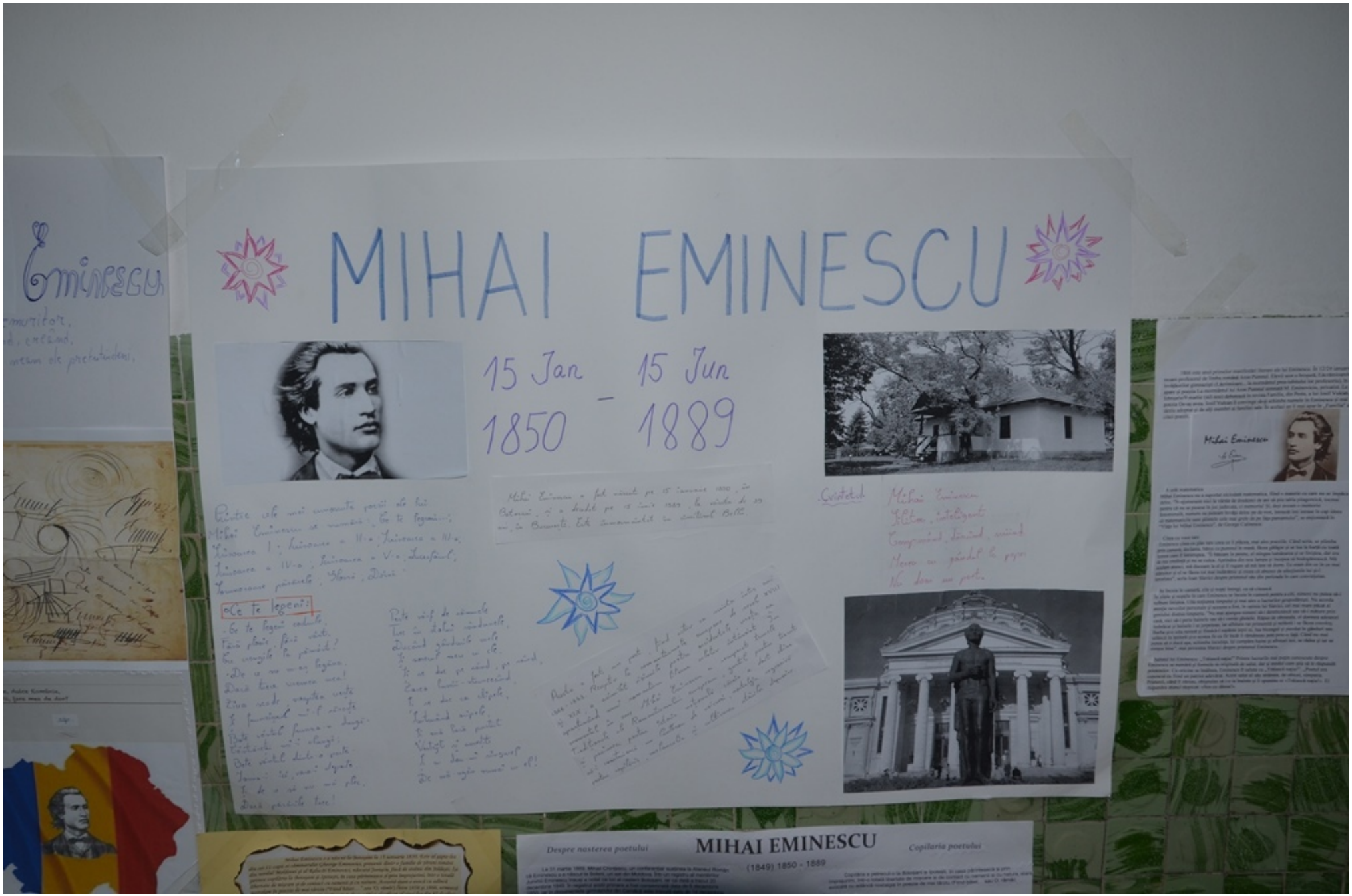
MIHAI EMINESCU
15 Jan
1850
15 Jun
1889
Ce te legeni?
MIHAI EMINESCU
(1849) 1850 - 1889
Despre nașterea poetului
Copilăria poetului

MIHAI EMINESCU

1866 este anul primelor manifestări literare ale lui Eminescu. În 12/24 ianuarie moare profesorul de limba română Aron Pumnul. Elevii scot o broşură, Lăcrămioarele învăţăceilor gimnaziişti (Lăcrimioare... la mormântul prea-iubitului lor profesoriu), în care apare şi poezia La mormântul lui Aron Pumnul semnată M. Eminoviciu, privatist. La 25 februarie/9 martie (stil nou) debutează în revista Familia, din Pesta, a lui Iosif Vulcan, cu poezia De-aş avea. Iosif Vulcan îl convinge să-şi schimbe numele în Eminescu şi mai târziu adoptat şi de alţi membri ai familiei sale. În acelaşi an îi mai apar în „Familia" alte cinci poezii.

Mihai Eminescu

Mihai Eminescu a fost un poet, prozator şi jurnalist român, socotit de cititorii români şi de critica literară postumă drept cea mai importantă voce poetică din literatura română. Poetul avea o bună educaţie filosofică, opera sa poetică fiind influenţată de marile sisteme filosofice ale epocii sale.

Eminescu a fost activ în societatea politico-literară Junimea, şi a lucrat ca redactor la Timpul, ziarul oficial al Partidului Conservator. A publicat primul său poem la vârsta de 16 ani, iar la 19 ani a plecat să studieze la Viena. Manuscrisele poetului Mihai Eminescu, 46 de volume, apeoximativ 14.000 de file, au fost dăruite Academiei Române de Titu Maiorescu, în şedinţa din 25 ianuarie 1902. Eminescu a fost internat în 3 februarie 1889 la spitalul Mărcuţa din Bucureşti şi apoi a fost transportat la sanatoriul Caritas. În data de 15 iunie 1889, în jurul orei 4 dimineaţa, poetul a murit în sanatoriul doctorului Şuţu. În 17 iunie Eminescu a fost înmormântat la umbra unui tei din cimitirul Bellu din Bucureşti.

A urât matematica

Mihai Eminescu nu a suportat niciodată matematica, fiind o materie cu care nu se împăca deloc. "N-ajunsesem nici la vârsta de douăzeci de ani să ştiu tabla pitagoreică, tocmai pentru că nu se pusese în joc judecata, ci memoria! Şi, deşi aveam o memorie fenomenală, numere nu puteam învăţa deloc pe de rost, întrucât îmi intrase în cap ideea că matematicile sunt ştiinţele cele mai grele de pe faţa pamantului", se enţionează în "Viaţa lui Mihai Eminescu", de George Calinescu.

Citea cu voce tare

Eminescu citea cu glas tare ceea ce îi plăcea, mai ales poeziile. Când scria, se plimba prin cameră, declama, bătea cu pumnul în masă, făcea gălăgie şi se lua la harţă cu toată lumea care îl întrerupea. "Îi băteam în perete, el stingea lumânarea şi se liniştea, dar era de rea credinţă şi nu se culca. Aprindea din nou lampa şi începea să bodogăneasca. Mă sculam atunci, mă duceam la el şi îl rugam să mă lase să dorm. Eu eram din ce în ce mai stăruitor şi el se făcea tot mai îndărătnic şi zicea că abuzez de afecţiunile lui şi-l terorizez", scria Ioan Slavici despre prietenul său din perioada în care convieţuiau.

Se încuia în cameră, zile şi nopţi întregi, ca să citească

În zilele şi nopţile în care Eminescu se încuia în cameră pentru a citi, nimeni nu putea să-i tulbure liniştea. Uita noţiunea timpului şi mai ales a lucrurilor gospodăreşti. Nu acorda atenţie nevoilor personale şi aceasta a fost, în opinia lui Slavici, cel mai mare păcat al geniului distrus timpuriu. "Nu mai ajungea nimeni să-i dereticească sau să-i măture prin casă, nici să-i perie hainele sau să-i cureţe ghetele. Răpus de oboseala, el dormea adeseori îmbrăcat şi hainele i se jerpeleau, iar albitura rar primenită şi nelăută i se făcea cocoloş. Barba şi-o uita nerasă şi fiindcă-l supărau ţepii ei, lua biceagul şi pierdut în gânduri sau adâncit în lectură şi-o scotea fir cu fir încât îi rămâneau pete pete-n faţă. Când nu mai putea să o ducă aşa, schimba locuinţa, îşi cumpăra haine şi albituri noi, se rădea şi iar se simţea bine", mai povestea Slavici despre prietenul Eminescu.

Salutul lui Eminescu: „Trăiască naţia!" Printre lucrurile mai puţin cunoscute despre Eminescu se numără şi formula sa originală de salut, dar şi modul cum ştia să le răspundă prietenilor. Cu oricine se întâlnea, Eminescu îl saluta cu „Trăiască naţia!". „Poetul era cunoscut ca fiind un patriot adevărat. Acest salut al său strârnea, de obicei, simpatia. Prietenii, când îl zăreau, obişnuiau să i-o ia înainte şi îi spuneau ei «Trăiască naţia!». El răspundea atunci răspicat: «Sus cu dânsa!».

Lucefărul,

Peste vârf de dealul
Trec în stolul rândunelei,
Ducând gândurile mele
Și norocul meu cu ele.
Și se duc pe rând, pe rând,
Ziua lumii - ntunecând,
Și se duc ca clipele,
Curgând aripele,
Și mă lasă pustiit
Vestejit și amețit
Și cu dor-mi singurel
De mă-ngân numai cu el!

Acesta a fost un poet, fiind activ ca scriitor între anii 1866 - 1868. Receptiv la semnificațiile europene de secol XVIII și XIX, a asimilat viziunile poetice occidentale, creația sa aparținând unui romantism literar relativ întârziat în momentul în care Mihai Eminescu a cunoscut tiparele Tradițiilor ale Romantismului european, gustul pentru trecut și pasiunea pentru istoria națională, căreia a dedicat chiar și cântecul cu Pantheon de voievozi, nostalgia regretului pentru copilărie, melancolia și cultivarea stărilor depresive.

Mereu cu gândul la ...
Nu doar un poet.

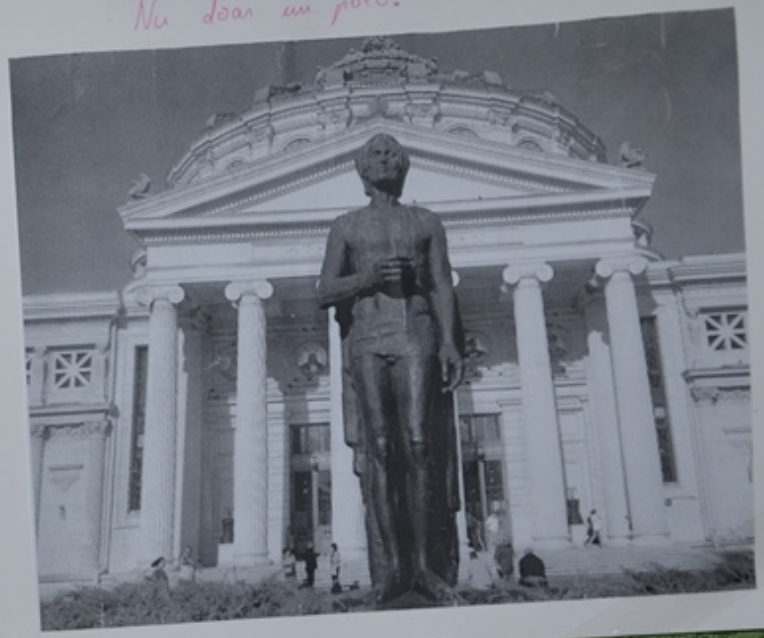

MIHAI EMINESCU

(1849) 1850 - 1889

Despre nasterea poetului

La 31 martie 1889, Mihail Chințescu, un conferențiar susținea la Ateneul Român că Eminescu s-a născut la Soleni, un sat din Moldova. Într-un registru al membrilor Junimii Eminescu însuși a notat ca loc al nașterii Botoșani, iar ca dată a trecut 20 decembrie 1849. În registrul școlii primare a fost consemnată data de 6 decembrie 1850, iar în documentele gimnaziului din Cernăuți este trecută data de 14 decembrie 1849. Sora poetului, Aglae Drogli, într-o scrisoare către Titu Maiorescu susținea ca dată a nașterii 20 decembrie 1849, iar loc al nașterii Ipotești. Fratele poetului, Matei, a susținut o altă dată 8 noiembrie 1848 și ca localitate Dumbrăvenii, iar mai târziu a susținut că a găsit o psaltire veche unde tatăl poetului notase:

„Astăzi, 20 decembrie, anul 1849, la patru ceasuri și cinsprezece minute evropenești, s-a născut fiul nostru Mihai."

Totuși, data și locul nașterii lui Mihai Eminescu au fost acceptate la 15 ianuarie 1850, în Botoșani, precum a fost consemnat în registrul de nașteri și botez în arhiva bisericii Uspenia (Domnească) din Botoșani; în acest dosar data nașterii este trecută ca „15 ghenarie 1850", iar a botezului la data de 21 în aceeași lună a aceluiași an.

Poetul a fost botezat de preotul Ion Stamate, ajutat de fiul său, Dimitrie, diacon, la botez fiind prezenți în afară de părinți, stolnicul Vasile Jurașcu, naș, și maica Ferovnia Jurașcu de la schitul Agafton, soră cu mama.

Copilaria poetului

Copilăria a petrecut-o la Botoșani și Ipotești, în casa părintească și prin împrejurimi, într-o totală libertate de mișcare și de contact cu oamenii și cu natura, stare evocată cu adâncă nostalgie în poezia de mai târziu (Fiind băiet... sau O, rămâi).

Între 1860 și 1861 a fost înscris la Obergymnasium din Cernăuți, liceu german înființat în 1808, singura instituție de învățământ liceal la acea dată din Ducatul Bucovinei, din 1775 parte a Imperiului Habsburgic. Se impune în cursul anilor prin buna organizare administrativă și marea severitate în procesul de învățământ. Profesorii proveneau cu precădere din Austria, întocmeau studii și colaborau la publicațiile vremii. Se înființează și o catedră de română, destul de târziu, după 1848. Este ocupată de Aron Pumnul. Cunoscut prin Lepturariu românesc, în patru tomuri, tipărit la Viena între 1862 și 1865, cea dintâi istorie a literaturii române în texte. Frecventează cursurile la Obergymnasium și frații săi, Șerban, Nicolae, Gheorghe și Ilie. Termină clasa I cu rezultate bune la învățătură. Nu are notă la română pe primul semestru și este clasificat de Miron Călinescu, erudit în istoria bisericii ortodoxe române. Elevul Eminovici Mihai a promovat clasa I, fiind clasificat al 11-lea în primul semestru și al 23-lea în cel de-al doilea semestru. În clasa a II-a, pe care a repetat-o, I-a avut ca profesor pe Ion G. Sbiera, succesorul lui Aron Pumnul la catedră, culegător din creație populară și autor de studii de ținută academică. Aron Pumnul I-a calificat, în ambele semestre, cu note maxime la română. A obținut insuficient pe un semestru la Valentin Kermanner (la limba latină) și la Johann Haiduk, pe ambele semestre (la matematică). Mai târziu a mărturisit că îndepărtarea sa de matematică se datora metodei rele de predare.

MIHAI EMINESCU

(1849) 1850 - 1889

Despre nasterea poetului

La 31 martie 1889, Mihail Chințescu, un conferențiar susținea la Ateneul Român că Eminescu s-a născut la Soleni, un sat din Moldova. Într-un registru al membrilor Juniimii Eminescu însuși a notat ca loc al nașterii Botoșani, iar ca dată a trecut 20 decembrie 1849. În registrul școlii primare a fost consemnată data de 6 decembrie 1850, iar în documentele gimnaziului din Cernăuți este trecută data de 14 decembrie 1849. Sora poetului, Aglae Drogli, într-o scrisoare către Titu Maiorescu susținea ca dată a nașterii 20 decembrie 1849, iar loc al nașterii Ipotești. Fratele poetului, Matei, a susținut o altă dată 8 noiembrie 1848 și ca localitate Dumbrăvenii, iar mai târziu a susținut că a găsit o psaltire veche unde tatăl poetului notase:

„Astăzi, 20 decembrie, anul 1849, la patru ceasuri și cinsprezece minute evropienești, s-a născut fiul nostru Mihai."

Totuși, data și locul nașterii lui Mihai Eminescu au fost acceptate la 15 ianuarie 1850, în Botoșani, precum a fost consemnat în registrul de nașteri și botez în arhiva bisericii Uspenia (Domnească) din Botoșani; în acest dosar data nașterii este trecută ca „15 ghenarie 1850", iar a botezului la data de 21 în aceeași lună a aceluiași an.

Poetul a fost botezat de preotul Ion Stamate, ajutat de fiul său, Dimitrie, diacon, la botez fiind prezenți în afară de părinți, stolnicul Vasile Jurașcu, naș, și maica Ferovnia Jurașcu de la schitul Agafton, soră cu mama.

Copilaria poetului

Copilăria a petrecut-o la Botoșani și Ipotești, în casa părintească și prin împrejurimi, într-o totală libertate de mișcare și de contact cu oamenii și cu natura, stare evocată cu adâncă nostalgie în poezia de mai târziu (Fiind băiet... sau O, rămâi).

Între 1860 și 1861 a fost înscris la Obergymnasium din Cernăuți, liceu german înființat în 1808, singura instituție de învățământ liceal la acea dată din Ducatul Bucovinei, din 1775 parte a Imperiului Habsburgic. Se impune în cursul anilor prin buna organizare administrativă și marea severitate în procesul de învățământ. Profesorii proveneau cu precădere din Austria, întocmeau studii și colaborau la publicațiile vremii. Se înființează și o catedră de română, destul de târziu, după 1848. Este ocupată de Aron Pumnul. Cunoscut prin Lepturariu românesc, în patru tomuri, tipărit la Viena între 1862 și 1865, cea dintâi istorie a literaturii române în texte. Frecventează cursurile la Obergymnasium și frații săi, Șerban, Nicolae, Gheorghe și Ilie. Termină clasa I cu rezultate bune la învățătură. Nu are notă la română pe primul semestru și este clasificat de Miron Călinescu, erudit în istoria bisericii ortodoxe române. Elevul Eminovici Mihai a promovat clasa I, fiind clasificat al 11-lea în primul semestru și al 23-lea în cel de-al doilea semestru. În clasa a II-a, pe care a repetat-o, l-a avut ca profesor pe Ion G. Sbiera, succesorul lui Aron Pumnul la catedră, culegător din creație populară și autor de studii de ținută academică. Aron Pumnul l-a calificat, în ambele semestre, cu note maxime la română. A obținut insuficient pe un semestru la Valentin Kermanner (la limba latină) și la Johann Haiduk, pe ambele semestre (la matematică). Mai târziu a mărturisit că îndepărtarea sa de matematică se datora metodei rele de predare.

Debutul poetului in literatura

1866 este anul primelor manifestări literare ale lui Eminescu. În 12/24 ianuarie moare profesorul de limba română Aron Pumnul. Elevii scot o broșură, Lăcrămioarele învățăceilor gimnaziști (Lăcrimioare... la mormântul prea-iubitului lor profesoriu), în care apare și poezia La mormântul lui Aron Pumnul semnată M. Eminoviciu, privatist. La 25 februarie/9 martie (stil nou) debutează în revista Familia, din Pesta, a lui Iosif Vulcan, cu poezia De-aș avea. Iosif Vulcan îl convinge să-și schimbe numele în Eminescu și mai târziu adoptat și de alți membri ai familiei sale. În același an îi mai apar în „Familia" alte cinci poezii.

Moartea poetului

La București, în 23 iunie, pe o căldura înăbușitoare, Eminescu a dat semne de alienare mintală, iar la 28 iunie, boala a izbucnit din plin. În aceeași zi a fost internat în sanatoriul doctorului Șuțu, cu diagnosticul de „manie acută". Conform părerii dr. Ion Nica, exprimată în cartea „Eminescu, structura somato-psihică" (1972), poetul suferea de psihoză maniaco-depresivă - opinie adoptată și de criticul Nicolae Manolescu.

Moartea lui Eminescu s-a produs pe data de 15 iunie 1889, în jurul orei 4 dimineața, după ce la începutul anului boala sa devenise tot mai violentă, în casa de sănătate a doctorului Șuțu din strada Plantelor nr. 9 București. Ziarul Românul anunța ziua următoare la stiri: Eminescu nu mai este. Corpul poetului a fost expus publicului în biserica Sf. Gheorghe, pe un catafalc simplu, împodobit cu cetină de brad. Un cor dirijat de muzicianul C. Bărcănescu a interpretat litania „Mai am un singur dor". După slujba

Dacă păsările tace!

Mihai Eminescu s-a născut la Botoşani la 15 ianuarie 1850. Este al şapte-lea din cei 11 copii ai căminarului Gheorge Eminovici, provenit dintr-o familie de ţărani români din nordul Moldovei şi al Raluchii Eminovici, născută Juraşcu, fiică de stolnic din Joldeşti. Îşi petrece copilăria la Botoşani şi Ipoteşti, în casa părintească şi prin împrejurimi, într-o totală libertate de mişcare şi de contact cu oamenii şi cu natura. Această stare o evocă cu adîncă nostalgie în poezia de mai tîrziu ("Fiind băiat…" sau "O, rămîi").Între 1858 şi 1866, urmează cu intermitenţe şcoala la Cernăuţi. Termină clasa a IV-a clasificat al cinci-lea din 82 de elevi după care face 2 clase de gimnaziu. Părăseşte şcoala în 1863, revine ca privatist în 1865 şi pleacă din nou în 1866. Între timp, e angajat ca funcţionar la diverse instituţii din Botoşani (la tribunal şi primărie) sau pribegeşte cu trupa Tardini-Vădicescu.1866 este anul primelor manifestări literare ale lui Eminescu. În ianuarie moare profesorul de limba română Aron Pumnul şi elevii scot o broşură, "Lăcrămioarele învăţăceilor gimnaziişti" , în care apare şi poezia "La mormîntul lui Aron Pumnul" semnată M.Eminovici. La 25 februarie / 9 martie pe stil nou debutează în revista "Familia", din Pesta, a lui Iosif Vulcan, cu poezia "De-aş avea". Iosif Vulcan îi schimbă numele în Mihai Eminescu, adoptat apoi de poet şi, mai tîrziu, şi de alţi membri ai familiei sale. În acelaşi an îi mai apar în "Familia" încă 5 poezii.Din 1866 pînă în 1869, pribegeşte pe traseul Cernăuţi-Blaj-Sibiu-Giurgiu-Bucureşti. De fapt, sunt ani de cunoaştere prin contact direct a poporului, a limbii, a obiceiurilor şi a realităţilor româneşti. A intenţionat să-şi continue studiile, dar nu-şi realizează proiectul. Ajunge sufleor şi copist de roluri în trupa lui Iorgu Caragiali apoi sufleor şi copist la Teatrul Naţional unde îl cunoaşte pe I.L.Caragiale. Continuă să publice în "Familia", scrie poezii, drame (Mira), fragmente de roman ,Geniu pustiu", rămase în manuscris; face traduceri din germană.Între 1869 şi 1862 este student la Viena. Urmează ca auditor extraordinar Facultatea de Filozofie şi Drept, dar audiază şi cursuri de la alte facultăţi. Activează în rîndul societăţilor studenţeşti, se împrieteneşte cu Ioan Slavici; o cunoaşte la Viena pe Veronica Micle; începe colaborarea la "Convorbiri Literare"; debutează ca publicist în ziarul "Albina" din Pesta. Între 1872 şi 1874 este student la Berlin. Junimea îi acordă o bursă cu condiţia să-şi ia doctoratul în filozofie. Urmează cu regularitate două semestre, dar nu se prezintă la examene.Se întoarce în ţară, trăind la Iaşi între 1874-1877. E director al Bibliotecii Centrale, profesor suplinitor, revizor şcolar pentru judeţele Iaşi şi Vaslui, redactor la ziarul "Curierul de Iaşi ". Continuă să publice în "Convorbiri Literare". Devine bun prieten cu Ion Creangă pe care îl introduce la Junimea. Situaţia lui materială este nesigură; are necazuri în familie; este îndrăgostit de Veronica Micle. În 1877 se mută la Bucureşti, unde pînă în 1883 este redactor, apoi redactor-şef la ziarul "Timpul". Desfăşoară o activitate publicistică excepţională, tot aici i se ruinează însă sănătatea. Acum scrie marile lui poeme (Scrisorile, Luceafărul etc.).
În iunie 1883, surmenat, poetul se îmbolnăveşte grav, fiind internat la spitalul doctorului Şuţu, apoi la un institut pe lîngă Viena. În decembrie îi apare volumul "Poezii" , cu o prefaţă şi cu texte selectate de Titu Maiorescu (e singurul volum tipărit în timpul vieţii lui Eminescu). Unele surse pun la îndoială boala lui Eminescu şi vin şi cu argumente în acest sens. Mihai Eminescu se stinge din viaţă la 15 iunie 1889 .

Despre nasterea poetului

MIHAI

(18

La 31 martie 1889, Mihail Chinţescu, un conferenţiar susţinea la Ateneul Român că Eminescu s-a născut la Soleni, un sat din Moldova. Într-un registru al membrilor Junimii Eminescu însuşi a notat ca loc al naşterii Botoşani, iar ca dată a trecut 20 decembrie 1849. În registrul şcolii primare a fost consemnată data de 6 decembrie 1850, iar în documentele gimnaziului din Cernăuţi este trecută data de 14 decembrie 1849. Sora poetului, Aglae Drogli, într-o scrisoare către Titu Maiorescu susţinea ca dată a naşterii 20 decembrie 1849, iar loc al naşterii Ipoteşti. Fratele poetului, Matei, a susţinut o altă dată 8 noiembrie 1848 şi ca localitate Dumbrăvenii, iar mai tîrziu a susţinut că a găsit o psaltire veche unde tatăl poetului notase:

„Astăzi, 20 decembrie, anul 1849, la patru ceasuri şi cinsprezece minute evropieneşti, s-a născut fiul nostru Mihai."

Totuşi, data şi locul naşterii lui Mihai Eminescu au fost acceptate la 15 ianuarie 1850, în Botoşani, precum a fost consemnat în registrul de naşteri şi botez în arhiva bisericii Uspenia (Domnească) din Botoşani; în acest dosar data naşterii este trecută ca „15 ghenarie 1850", iar a botezului la data de 21 în aceeaşi lună a aceluiaşi an.

Poetul a fost botezat de preotul Ion Stamate, ajutat de fiul său, Dimitrie, diacon, la botez fiind prezenţi în afară de părinţi, stolnicul Vasile Juraşcu, naş, şi maica Ferovnia Juraşcu de la schitul Agafton, soră cu mama.

Debutul poetului in literatura

1866 este anul primelor manifestări literare ale lui Eminescu. În 12/24 ianuarie moare profesorul de limba română Aron Pumnul. Elevii scot o broşură, Lăcrămioarele învăţăceilor gimnaziişti (Lăcrimioare... la mormântul prea-iubitului lor profesoriu), în care apare şi poezia La mormântul lui Aron Pumnul semnată M. Eminoviciu, privatist. La 25 februarie/9 martie (stil nou) debutează în revista Familia, din Pesta, a lui Iosif Vulcan, cu poezia De-aş avea. Iosif Vulcan îl convinge să-şi schimbe numele în Eminescu şi mai târziu adoptat şi de alţi membri ai familiei sale. În acelaşi an îi mai apar în „Familia" alte cinci poezii.

În luna ianuarie a anului 1883, Eminescu este internat pentru o vreme în spital. În lipsa lui se citeşte la Maiorescu, în două rânduri, „Luceafărul" în limba germană.

MIHAI EMINES

15 Jan – 15 Jun
1850 – 1889

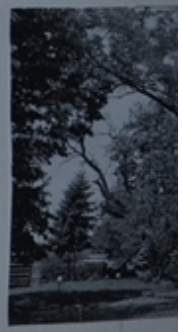

Mihai Eminescu a fost născut pe 15 ianuarie 1850, în Botoșani, și a decedat pe 15 iunie 1889, la vârsta de 39 ani, în București. Este înmormântat în cimitirul Bella.

Printre cele mai cunoscute poezii ale lui Mihai Eminescu se numără: „Ce te legeni...", Luceafărul, Floare albastră, Doina, Scrisoarea I, Scrisoarea a II-a, Scrisoarea a III-a, Scrisoarea a IV-a, Scrisoarea a V-a, Somnoroase păsărele.

Ce te legeni?

Peste vârf de codrule